

5. Vorontsova T.V., Ponomarenko V.S. Osnovy zdorov'ia: Posibnyk dlia vchytelia. K.: Alaton, 2005. – 264 s.
6. Derzhavnyj standart bazovoi ta povnoi zahal'noi seredn'oi osvity. (postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23.11.2011 №1392 «Pro zatverdzhennia Derzhavnogo standartu bazovoi ta povnoi zahal'noi seredn'oi osvity») – [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/1392-2011-p>
7. Navyky, neobkhodymye dlia zdorov'ia. Ynformatsyonnye seryy po shkol'nomu zdravookhranenyiu. Dokument №9. VOZ. Almaty, 2003. – 105 s.
8. Ponomarenko V.S., Vorontsova T.V. Profilaktyka VIL-infikovannia na zasadakh rozvytku zhyttievkykh kompetentnostej: Materialy Vseukrains'koi konferentsii. – K.: Alaton, 2006. – 142 s.
9. Sajt Ministerstva okhorony zdorov'ia Ukrainy (<http://www.moz.gov.ua/>).
10. Sopivnyk R. Kurs leksij z pedahohiky (dlia studentiv napriamu pidhotovky «Filolohiia») / R.V. Sopivnyk. – K.: TsP «Kompyrnt», 2014. – 172 s.
11. Life Skills Approach to Child and Adolescent Healthy Human Development. L. Mangrulkar, C.Vince Whitman, M. Posner. Pan American Health Organization, 2001. – 61p.

СУЩНОСТЬ И СТРУКТУРА МЕТОДИКИ ВОСПИТАНИЯ ВАЛЕОЛОГИЧЕСКИХ ЦЕННОСТЕЙ ДЕТЕЙ-ПОДРОСТКОВ НА ОСНОВЕ ФОРМИРОВАНИЯ ЖИЗНЕННЫХ НАВЫКОВ

О.В.Ересько

***Аннотация.** Статья посвящена определению сущности и структуры образования на основе жизненных навыков как эффективной методики формирования валеологических ценностей детей-подростков.*

***Ключевые слова:** воспитание валеологических ценностей, жизненные навыки, образование на основе жизненных навыков, здоровый образ жизни.*

NATURE AND STRUCTURE OF TRAINING METHODS OF VALEOLOGICAL VALUES OF CHILDREN-TEENAGERS BASED OF LIFE SKILLS EDUCATION

O.V. Ieresko

***Annotation.** The article is devoted to defining the nature and structure of life skills education as effective method of forming valeological values of children-teenagers.*

***Keywords:** education of valeological values, training methods, life skills education, healthy lifestyle.*

УДК 378.4

ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ МАГІСТРАНТІВ

Н.С. ЖУРАВСЬКА, доктор педагогічних наук, професор кафедри методики навчання та управління навчальними закладами
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: juravska@ukr.net

© Н. С. Журавська, 2016

Анотація: показники, якими визначається високий рівень функціонування системи професійної орієнтації в суспільстві: готовність всього суспільства реально усвідомлювати існуючі проблеми вільного й усвідомленого вибору кожною людиною свого професійного шляху; наявність соціального замовлення на працівника-професіонала; належне науково-методичне, кадрове, технічне, фінансове забезпечення професійної орієнтації в суспільстві; гуманістичний характер і соціально-економічна спрямованість профорієнтаційної роботи; домінуюча роль держави в управлінні профорієнтаційною діяльністю; наявність спеціального законодавства, відповідної нормативно-правової бази. Мета дослідження: визначити напрями формування професійно орієнтаційної компетентності майбутніх магістрантів. Способи діяльності професійно орієнтаційної компетентності майбутніх магістрантів: готовність у самовираженні в освітньому та професійному співтоваристві; уміння виділяти варіанти вибору із запропонованих освітнім простором або конструювати власні версії освітнього та професійного само просування; ефективно само організувати внутрішні і зовнішні ресурси для досягнення поставленої мети; набувати досвіду створення особистісно-значущих освітніх продуктів, що грають роль професійних спроб. Професійно орієнтаційна компетентність майбутніх магістрантів - це володіння ними комплексом способів діяльності щодо забезпечення прийняття рішення про продовження освіти і професійному становленні в умовах суспільства і ринку праці, що змінюється.

Ключові слова: компетентність, професійно орієнтаційна компетентність, професійна орієнтація, самовизначення, професійне самовизначення.

Актуальність (Introduction). Завданнями управління процесом професійної орієнтації є: усвідомлення та визначення цілей профорієнтації педагогами; визначення змісту, організаційних форм, методів і засобів досягнення поставленої мети; оцінка ефективності управління; розробка компонентів системи управління: планування, організація, регулювання, облік і контроль профорієнтаційною роботою; інформаційне забезпечення органів управління; оптимізація системи та структури органів управління, координація їх діяльності щодо досягнення поставленої мети; розробка відповідної програми, в якій всі перераховані вище процеси управління будуть представлені в органічному взаємозв'язку [5, с. 9].

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Проблемам професійної орієнтації присвячені роботи Л. Божовіча, Л. Буєва, Р. Гліссермана, Е.Фю Зеера. Науковцями розроблені і перевірені на практиці нові підходи до професійного самовизначення (Н. Родичева, В. Уруський, О. Моїсеєнко).

Загальним для переважної більшості авторських визначень «компетентності» є розуміння її як властивості або якості особистості, потенційної здатності особи справлятися з різноманітними завданнями, як сукупність знань, умінь, навичок і способів діяльності особи, які взаємозв'язані між собою. Радою Європи (1996 р.) було уведено 5-ть ключових компетентностей, якими повинні володіти молоді європейці: соціальні й політичні компетентності для розвитку демократичних інститутів; компетентності для життя в полікультурному середовищі; майстерність усної й письмової комунікації; ком-

петентності доступу до інформації; здатність учитися протягом всього життя [6, с. 13-17, 7, с. 31, 8, с. 7].

Мета (Purpose). Визначити способи діяльності професійно орієнтаційної компетентності майбутніх магістрантів.

Методи (Methods). З метою досягнення цілі дослідження використано такі дослідницькі методи: аналіз і узагальнення емпіричних і теоретичних положень, що містяться у фаховій літературі з різних наукових напрямів (педагогіки, психології, соціології, методики навчання тощо) у працях вітчизняних та зарубіжних дослідників.

Результати (Results). Професійна орієнтація є соціально-економічною категорією за походженням, сутністю й показниками оцінки ефективності. За методами вирішення професійна орієнтація – це соціально-економічна, медико-фізіологічна та психолого-педагогічна проблема [1, с.12-17, 4, с. 243].

Психолого-педагогічні завдання професійної орієнтації: виявлення інтересів, нахилів, професійно важливих якостей для майбутньої професії, зокрема викладача вищого навчального закладу; формування в них професійного самовизначення з урахуванням індивідуальних особливостей, потенційних можливостей особистості і потреб суспільства в кадрах; проектування програм професійного розвитку. Завданнями професійної орієнтації бакалаврів, зокрема в аграрному виші, є: ознайомлення із магістерськими програмами вишу та професіями і правилами вибору професії, рекомендованими Міністерством освіти України; виховання в молоді спрямованості на самопізнання і власну активність як основу професійного самовизначення; формування вміння зіставляти свої здібності з вимогами, необхідними для набуття конкретної професії, скласти план оволодіння професією; забезпечення розвитку професійно важливих якостей особистості, зокрема викладача вищого навчального закладу.

За результатами наукових джерел, як соціально-економічна проблема професійна орієнтація, на нашу думку, повинна забезпечити неперервний процес відновлення викладачів вишів, тобто забезпечити економіку кадрами необхідних педагогічних професій, в достатній кількості та певного рівня кваліфікації з розрахунку на сучасний стан та на перспективу. Професійне самовизначення майбутніх магістрантів – це процес прийняття особистістю рішення щодо вибору магістерської програми навчання (конкретно: вибір професії, професійного навчального закладу, місця працевлаштування) [2, с. 274-275, 3, с. 263, 4, с. 243, 5, с.18].

Висновки і перспективи (Discussion). Способи діяльності професійно орієнтаційної компетентності майбутніх магістрантів: готовність у самовираженні в освітньому та професійному співтоваристві; вміння виділяти варіанти вибору із запропонованих освітнім простором або конструювати власні версії освітнього та професійного само просування; ефективно само організувати внутрішні і зовнішні ресурси для досягнення поставленої мети; набувати досвіду створення особистісно-значущих освітніх продуктів, що грають роль професійних спроб. Професійно орієнтаційна компетентність майбутніх магістрантів - це володіння ними комплексом способів діяльності щодо забезпечення прийняття рішення про продовження освіти і професійному становленні в умовах суспільства і ринку праці, що змінюється.

Список використаних джерел

1. Войнаровська О. Перспективи застосування американського досвіду підготовки бакалаврів з економіки у вітчизняних вищих навчальних закладах /

О.Н. Войнаровська // [Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pippo/2010_5/Voynar.htm

2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко ; гол. ред. : С. Головка. – К. : Либідь, 1997. – 374 с.

3. Краткий психологический словарь / В. В. Абраменкова, В. С. Аванесов, В. С. Агеев [и др.] ; под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. – М. : Политиздат, 1985. – 431 с.

4. Новий тлумачний словник української мови (у трьох томах). том 1, А – К / Укладачі: В.В. Яременко, О.М. Сліпушко. – К.: АКОНІТ, 2006. – 926 с.

5. Уруський В. Професійна орієнтація учнів. Опорний конспект.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nmc-pto.dp.ua/doc/16_Profesina_orntaccya_Opornii_konspekt.pdf

6. Хасан Б.І. Компетентності та компетенції : до визначення понять в українському педагогічному контексті / Б.І. Хасан // Відкритий урок. – 2004. – № 17-18. – С. 13-17.

7. Чаплак М. Сучасні тенденції формування професійної компетентності майбутніх педагогів / М. Чаплак, С. Котова // Современные вопросы мировой науки – 2010 : матеріали конференції // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/4_SWMN_2010/Pedagogica/58932.doc.htm.

8. Hutmacher W. Key competencies in Europe / W. Hutmacher // Report of the Symposium (Berne, Switzerland, 27–30 March, 1996). A Secondary Education for Europe Project. – Council for Cultural Cooperation– Strasbourg, France, 1997. – 72 p.

References

1. Voynarovska A. Prospects of American experience bachelors in economics in local institutions of higher education / EN Voynarovska // [Electron resource]. - Access: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Pippo/2010_5/Voynar.htm

2. U. S. Goncharenko Ukrainian Pedagogical dictionary / U. S. Goncharenko; Goal. Ed. : S. Golovko. - Kyiv: Lybid, 1997. - 374 p.

3. Kratkyy psychological dictionary / VV Abramenkova, VS Avanesov VS Ageev [et al.] Pod Society. Ed. A. Petrovsky, MG Yaroshevsky. - Moscow: Politizdat, 1985. - 431 p.

4. New Dictionary of the Ukrainian language (in three volumes). Volume 1, A - K / Authors: VV Yaremenko AN Slipushko. - K: aconite, 2006. - 926 p.

5. Uruskyi B. "Professional orientation of students. Defensive synopsis »[electronic resource]. Access: http://nmc-pto.dp.ua/doc/16_Profesina_orntaccya_Opornii_konspekt.pdf

6. Hassan B. Competence and expertise: the definitions in the context of Ukrainian Pedagogical / BI Hassan // Open class. - 2004. - № 17-18. - P. 13-17.

7. Chaplak M. Current trends formation of professional competence of future teachers / Chaplak M., S. Kotova question myrovoy // Modern Science - 2010: conference materials // [electronic resource]. - Access: http://www.rusnauka.com/4_SWMN_2010/Pedagogica/58932.doc.htm.

8. Hutmacher W. Key competencies in Europe / W. Hutmacher // Report of the Symposium (Berne, Switzerland, 27-30 March, 1996). A Secondary Education for Europe Project. - Council for Cultural Cooperation- Strasbourg, France, 1997. - 72 p.

ПРОФЕСИОНАЛЬНО ОРИЕНТАЦИОННАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ БУДУЩИХ МАГИСТРАНТОВ

Н.С. Журавская

Аннотация: показатели, которыми определяется высокий уровень функционирования системы профессиональной ориентации в обществе: готовность всего общества реально осознавать существующие проблемы свободного и осознанного выбора каждым человеком своего профессионального пути, наличие социального заказа на работника-профессионала; должное научно-методическое, кадровое, техническое, финансовое обеспечение профессиональной ориентации в обществе; гуманистический характер и социально-экономическая направленность профориентационной работы ;. доминирующая роль государства в управлении профориентационной деятельностью; наличие специального законодательства, соответствующей нормативно-правовой базы. Цель исследования: определить направления формирования профессионально ориентационной компетентности будущих магистрантов. Способы деятельности профессионально ориентационной компетентности будущих магистрантов: готовность в самовыражении в образовательном и профессиональном сообществе; умение выделять варианты выбора из предложенных образовательным пространством или конструировать собственные версии образовательного и профессионального же продвижения; эффективно же организовывать внутренние и внешние ресурсы для достижения поставленной цели; приобретать опыт создания лично значимых образовательных продуктов, играют роль профессиональных попыток. Профессионально ориентационная компетентность будущих магистрантов - это владение ими комплексом способов деятельности по обеспечению принятия решения о продолжении образования и профессиональном становлении в условиях меняющегося общества и рынка труда.

Ключевые слова: компетентность, профессионально ориентационная компетентность, профессиональная ориентация, самоопределение, профессиональное самоопределение.

PROFESIONAL ORIENTATION COMPETENCE OF UNDERGRADUATE STUDENTS

N.S. Zhuravska

Abstract. Indicators that determine the high level of the system of professional orientation in society: the readiness of the entire society really aware of the existing problems of free and informed choice each person his professional path, the presence of social order for the employee's professional, proper scientific methods, personnel, technical, financial providing career guidance in society; humanistic character and socio-economic orientation of vocational work ;. the dominant role of the state in managing the career guidance activities; availability of special legislation, the relevant legal framework. Purpose -we are aimed to determine the ways of future undergraduates' professional orientation competence formation. Methods of the professional orientation competence of the future undergraduates are: readiness for a self-expression in the educational and professional community; the ability to distinguish variants of choices or design his/her own ways of the educational and professional promotion; effective arrangement of those internal and external personal resources to achieve this goal. In prospect of the study, we shall develop a model of vocational guidance for future undergraduates.

Keywords: competence, professional competence orientation, professional orientation, self-determination, professional self-determination.

ПРОБЛЕМА ТРАНСФОРМАЦІЇ ВИЩОЇ ШКОЛИ В АСПЕКТІ ТЕОРІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ОПТИМІЗАЦІЇ

О. А. ЗЕЛЕНЬКО, кандидат медичних наук, доцент,
доцент кафедри загальної психології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка,
E-mail: zelenko.a.a@ukr.net

Анотація. У статті обґрунтовується автором теорії соціальної оптимізації трансформування вищої школи, інтегрованої з наукою. Пропагована теорія реалізується трьома принципами: соціально-рівневим, регіональним та галузевим. Перший зумовлений усвідомленням громадянами України соціальної диференціації українського суспільства. На його основі розрізняються елітні та престижні виші. Найперше, престижним кваліфікується національний загальнонауковий. Серед інших вишів він виділяється атестуючою соціальною функцією випускників. Соціальна значимість цього університету реалізується відповідним фінансуванням і матеріальним забезпеченням.

Регіональний передбачає визнання десяти-двадцяти регіональних загальнонаукових, тобто у кожному з регіонів, ряду вишів, у яких готують фахівців соціально необхідних професій, а також специфічно галузевих.

Автор наголошує на взаємозв'язку усіх принципів. Визначення принципів виділення трьох категорій вишів дає підстави для відповідного їх фінансування і матеріального забезпечення.

Ключові слова: теорія соціальної оптимізації, рівневий принцип, регіональний, галузевий.

Актуальність (Introduction). Викладу трансформації вищої школи (вважаємо за необхідне) має передувати зосередження уваги на питаннях про справжню інтеграцію вищої школи з наукою й диференціацією наукової діяльності дослідника та педагогічної викладача вишу. Це актуалізується двічі. По-перше, в Україні слабо розвинута наука в цілому, зокрема вишівська, невисокий попит на неї, а відповідно низька ефективність, як і занедбана вища школа. Успадкована з Радянського Союзу гіпертрофічно надмірна кількість вишів і студентів у них з опосередненим рівнем викладання у вищих навчальних закладах, стала тягарем для вкрай ослабленої економіки держави і не виконує свого призначення.

Ще раз скажемо тим, хто стане перечити проти необхідності скоротити кількість вишів і студентів у них, що сама по собі величезна кількість студентів усереднених вишів Донбасу не стала рушієм соціальних перетворень регіону. Отже, не кількість визначає ту чи іншу проблему, а певна її міра, що постає новою якістю. Ось чому й має слугувати пропонована трансформація вишівської сфери.

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Проблемам трансформації вітчизняної вищої школи присвячені праці В.Андрущенка, Г.Артемчука, М. Євтуха,